

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตขอนแก่น คณะครุศาสตร์ สาขาการสอนภาษาไทย

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา ๒๐๔ ๒๑๕ วิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย (Thai Textbooks Analysis)
2. จำนวนหน่วยกิต 3. ๒ หน่วยกิต ๒(๒-๐-๔))
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ๓.๑ หลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ๓.๒ ประเภทวิชา วิชาเฉพาะสาขา เป็นวิชาเลือกสาขา
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน ๔.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์จิรวัดณ์ สิริธรรม ๔.๒ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์จิรวัดณ์ สิริธรรม
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ / ชั้นปีที่ ๒
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทยระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามรายชื่อที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด และหนังสือคู่มือวิชาภาษาไทย เนื้อหาและกิจกรรมฝึกทักษะ การนำมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้ หลักการวิเคราะห์หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ และหลักการเลือกใช้
---

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหนังสือเรียนภาษาไทยตั้งแต่หนังสือจินตตามณีตลอดถึงหนังสือเรียนภาษาไทยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามรายชื่อที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และหนังสือคู่มือวิชาภาษาไทย เนื้อหาและกิจกรรมฝึกทักษะ การนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ หลักการวิเคราะห์หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ และหลักการเลือกใช้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาความเป็นมาของหนังสือเรียนภาษาไทยนับตั้งแต่หนังสือจินตตามณี จนถึงหนังสือเรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตามหลักสูตรปัจจุบัน โดยวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหา การใช้ภาษา กิจกรรม การเรียนการสอน การประเมินผลหนังสือเรียนในระดับต่าง ๆ การใช้หนังสือเรียนเพื่อการเรียนการสอน การเปรียบเทียบการจัดหนังสือเรียนภาษาไทยของแต่ละหลักสูตร			
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตาม ความต้องการของ นักศึกษา เฉพาะราย	การฝึกปฏิบัติ ๓๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล - อาจารย์ประจำรายวิชาประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการของนิสิต ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (โดยจัดทำใบนัดหมายยื่นนัดหมายไว้ที่ห้องพักอาจารย์ และบันทึกการพบเป็นลายลักษณ์อักษร)			

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม
1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพศรัทธาโดยมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้ - ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต - มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่และสังคม - มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและ ลำดับความสำคัญ - เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของ ความเป็นมนุษย์ - เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม - สามารถวิเคราะห์ผลกระทบความผิดด้านจรรยาบรรณต่อบุคคลองค์กรและสังคม

- มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพครู
<p>1.2 วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้นักศึกษานำเสนอตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง/วิเคราะห์
<p>1.3 วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
2. ความรู้
<p>2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ่านเพิ่มเติมตามรายชื่อที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และหนังสือคู่มือวิชาภาษาไทย เนื้อหา และกิจกรรมฝึกทักษะ การนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ หลักการวิเคราะห์หนังสือ แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ และหลักการเลือกใช้</p>
<p>2.2 วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำใบงาน การท างานกลุ่ม การน าเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาวิเคราะห์สรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>2.3 วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อยระหว่างภาคและสอบปลายภาค ด้วยโดยใช้แบบทดสอบที่เน้นการวัดหลักการ ทฤษฎีและการนำไปใช้ - ประเมินจากการน าเสนอผลการค้นคว้าข้อมูล กรณีศึกษา หรือโจทย์ตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ทักษะทางปัญญา
<p>3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดต่างๆ อย่างเป็นระบบ เช่น คิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ด้านการเรียนรู้ทางภาษาไทยและการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>3.2 วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย/อภิปราย/ซักถาม - การสอนแบบ Co-operative Learning - วิเคราะห์กรณีศึกษา การน าเสนอผลงาน
<p>3.3 วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อยระหว่างภาคและสอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์ข้อมูล หรือ วิเคราะห์แนวคิดในการประยุกต์ใช้ทางภาษาไทย - สังเกตพฤติกรรมการแก้ไขปัญหา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
<p>4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตาม กำหนดเวลา
<p>4.2 วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคลและกลุ่ม - การน าเสนอผลงาน
<p>4.3 วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - ประเมินจากรายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการท างานเป็นกลุ่ม - ประเมินจากรายงานการศึกษาด้วยตนเอง
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
<p>5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการคิดคำนวณ เช่น การวางแผน การจัดเวลาเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร - พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอ ในชั้นเรียน - พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล - ทักษะในการน าเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
<p>5.2 วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และทำรายงานโดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติ อ้างอิงจากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - น าเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
<p>5.3 วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากรายงานโครงงาน และรูปแบบการน าเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยีและรูปเล่ม - ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	ชี้แจงข้อมูลทั่วไป สำหรับการเรียน การสอน - จุดประสงค์การ เรียนรู้ - ขอบเขต ของเนื้อหา - วิธีการ วัดและประเมินผล ฯลฯ	4	- ปฐมนิเทศ - ศึกษาวิเคราะห์ ผู้เรียน - ทดสอบ ก่อนเรียน (Pre- Test)	อาจารย์จิรวัดณ์ สิทธิธรรม
2-3	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ หนังสือเรียน ภาษาไทยระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน - หนังสือเรียนที่ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด - หนังสือ อ่านประกอบ - หนังสืออ่านเพิ่มเติม - หนังสือคู่มือ - หลักการเลือกใช้ หนังสือเรียน ฯลฯ	8	- บรรยาย - อภิปรายร่วมกัน - ใบงาน	อาจารย์จิรวัดณ์ สิทธิธรรม
4-5	5 หลักการวิเคราะห์ หนังสือเรียน ภาษาไทย - การ วิเคราะห์ ส่วนประกอบของ หนังสือเรียน - การ วิเคราะห์เนื้อหา วรรณกรรม-ร้อย แก้ว ร้อยกรอง	8	- บรรยาย - อภิปรายร่วมกัน - ใบงาน	อาจารย์จิรวัดณ์ สิทธิธรรม
6-8	การวิเคราะห์หนังสือ เรียนภาษาไทย - กลุ่มที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1 - 3) - กลุ่มที่ 2	12	- บรรยาย - น า เสนอผลการ วิเคราะห์หนังสือ เรียนภาษาไทย หน้า ชั้นเรียน	อาจารย์จิรวัดณ์ สิทธิธรรม

	(ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6) - กลุ่มที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) - กลุ่มที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)		- ตั้งข้อสังเกตและอภิปรายร่วมกัน - ประเมินผลย่อย	
9-10	ความรู้เกี่ยวกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 - การน ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ - การท สื่อประกอบการเรียนรู้	8	-บรรยาย - อภิปรายร่วมกัน - ใบงาน - แบ่งเนื้อหาตามระดับชั้นและเขียนแผนพร้อมทำสื่อประกอบการเรียนรู้ เพื่อเตรียมนำเสนอ หน้าชั้นเรียนในครั้ง ต่อไป	อาจารย์จิรวัดน์ สิทธิธรรม
11-14	ฝึกปฏิบัติและนำเสนอหน้าชั้นเรียน - สาธิตการสอนโดยใช้สื่อประกอบการเรียนรู้	16	- บรรยาย - ใบงาน - นำเสนอสื่อประกอบการเรียนรู้ และสาธิตการสอนเป็นรายบุคคล - ตั้งข้อสังเกตและอภิปรายร่วมกัน - ประเมินผลย่อย	อาจารย์จิรวัดน์ สิทธิธรรม
15	สรุป ทบทวน และอภิปรายผล	4	- บรรยายสรุป - อภิปรายร่วมกัน	
16	สอบปลายภาคเรียน	2		
2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรม ที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	2.1, 2.8 2.2, 3.4	- ทดสอบย่อยระหว่างภาคเรียน - ทดสอบปลาย	8 16	20% 30%

		ภาคเรียน		
2	2.3, 2.7 3.1, 3.4, 5.1	- ตรวจสอบผลงาน ศึกษาค้นคว้าและ นำเสนอหน้าชั้น เรียน - ตรวจสอบสื่อ ประกอบการ เรียนรู้	ตลอด ภาคเรียน	40%
3	1.1-4, 1.7 2.4, 4.4, 4.6 5.3	- ประเมินจากการ มีส่วนร่วม กิจกรรมกลุ่มในชั้น เรียน - ประเมิน ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ในงานที่ได้รับ มอบหมาย	ตลอด ภาคเรียน	10%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก. ราตรี เปรียวพานิช. 2557. การวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ - เอกสารและข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย - ตำราเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทย และความรู้ทั่วไปในการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย
3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ เอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ข้อมูลทางเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย เช่น เว็บไซต์ของราชบัณฑิตยสถาน www.royin.go.th

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้ - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
2. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้ - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน -

<p>ผลการเรียนของนักศึกษา - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้</p>
<p>3. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการ ระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจาก การเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึง พิจารณาจากผล การทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยรวมในวิชาได้ดังนี้ - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่ อาจารย์ประจำหลักสูตร- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของ นักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม</p>
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุง การสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้ - ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะ และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ 4 - เปลี่ยนสลับอาจารย์ผู้สอน หรือเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงเพื่อให้ นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจาก งานวิจัยของอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการต่างๆ</p>